

ADI SOYADI: SINIFI NO:	2021-2022 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ATATÜRK ORTAOKULU 8.SINIF TÜRKÇE 2.DÖNEM 2.YAZILI	PUAN
---------------------------	--	------

1. Bugünkü sanat iklimi, sanatçılardan toplumun dertlerini ele alan şiirler istiyor. Ben de genç bir şair olarak böyle şiirler yazmaya çalışıyorum. Peki, ödevimi tam olarak yerine getirebiliyor muyum, dertlerinin çaresini arayan halka rehberlik edebiliyor muyum? Ne gezer! Bir türlü yapamıyorum. Çünkü yazdığım şiirler, o şiirleri doğuran şartların gerisinde kalıyor. Hayat benden daha hızlı gidiyor, toplum benden daha fazlasını istiyor. Toplum beni takip edecekken ben toplumu takip ediyorum. Bu yüzden son zamanlarda büyük şairlerin, zamanı yakalamaya çalışırken izlediği yöntemlere daha fazla odaklanıyorum.

Kendisinden böyle söz eden bir şair aşağıdakilerin hangisinde verilenlerle nitelendirilebilir?

- A) Öz eleştiri yapabilen - Gelişime açık
B) Şüpheli - Umutlu
C) Kendine güvenen - Başkalarını önemseyen
D) Gayretli - İçeride dönük

2. Yazarın hikâyelerindeki karakterler, çoğunlukla zor koşullar altında yaşayan insanlardır. O, var olma mücadelesi içindeki bu karakterleri, güçlü bir gözlem yeteneğine ve içgörüne dayanarak son derece kanlı canlı biçimde betimler. Hatta yakın arkadaşı olan Cemal Süreya, onun hikâyelerindeki kişiler için şöyle der: “Onun kişilerine iğne batırsan kan çıkar.”

Bu metindeki altı çizili cümlede, sözü edilen hikâye karakterlerinin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Etkileyiciliği B) Özgünlüğü
C) Gerçekçiliği D) Evrenselliği

3. Nesne alabilen fiillere geçişli fiil, nesne alamayan fiillere geçişsiz fiil denir. Örneğin “Ufuk çay içeriyor.” cümlesindeki “iç-” fiili nesne alabilen bir fiildir. Oysa “Ufuk gülüyordu.” cümlesindeki “gül-” fiili nesne alamaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçişsiz bir fiil vardır?

- A) İnsan, açıklayamadığı her olaydan korkar.
B) Empati kurabilenler, karşısındakini daha iyi anlar.
C) Gençler, duygularının yansımasını şiirlerde bulur.
D) Yaşamdaki birtakım zorluklar insanı yorar.

4.

I. Penguenlerin kökeninin Antarktika’ya dayandığı düşünülüyordu.

II. Ta ki California Üniversitesindeki bilim insanları bir araştırmada, penguenlerin aslında ilk olarak Avustralya ve Yeni Zelanda’da görüldüğünü bulana kadar.

III. Genetik bilgilerin incelenmesi sonucunda penguenlerin bundan yaklaşık 22 milyon yıl önce Avustralya ve Yeni Zelanda’da yaşadığı tespit edilmiş.

IV. Bu araştırmada bilim insanları 18 farklı penguen türünden aldıkları kan ve doku örneklerini inceleyerek penguenlerin genetik bilgilerine ulaşmış.

Bu paragrafın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV

5.

I. sorunlarına çözüm ararken

II. toplumun özelliklerini göz önünde

III. bir eğitim sisteminin

IV. o sistemi oluşturan kültürün ve

V. bulundurmak gerekir

Numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Bazı sözcükler isim-fiil eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir varlığın, kavramın ismi olur. Bunlar fiilimsi olarak kabul edilmez. Örneğin “Tatlı yemek istiyorum.” cümlesindeki “yemek” sözcüğü fiilimsidir, “Çok güzel bir yemek yaptım.” cümlesindeki “yemek” sözcüğü ise isimdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde fiilimsi eki aldığı hâlde, kalıplaşarak bir varlığı veya kavramı karşılayan sözcük yoktur?

- A) Görüşlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?
B) Bir bebeğin gülüşü hangi insanı mutlu etmez?
C) Sofrada, haşlanmış yumurta ve kavurma vardı.
D) Çakmak, kibritten önce bulunmuştur.

7. “Anadolu’nun dört bir yanı medeniyetin beşiğidir.” cümlesinde “medeniyetin beşiğidir” ifadesi yüklemidir. Bu cümlede yüklem dışında yargı bildiren bir sözcük veya söz grubu bulunmadığı için cümle, tek yüklemlidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tek yüklemlidir?

- A) Yaşamınızdaki her sorun, içinde bir armağan saklar.
- B) Bilimde en yeni, edebiyatta en eski kitapları oku.
- C) Boş oturmak pas gibidir, insanı çabucak eskitir.
- D) Hayatın dengesini sevgi ile birlikte güven oluşturur.

8. Tereddüt, olumsuzla yakın kararsızlık hâlidir. Kabulden çok, redde yakındır. Zamana yayılan her irade; kabulün düşmanı, reddin dostudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen tereddüt hâline örnek olabilir?

- A) Vitrindeki o gösterişli elbiseyi alıp almama konusunda bir an duraksadı. Aşağı tükürse sakal, yukarı tükürse bıyık... Asla yanlış bir şey yapmak istemiyordu.
- B) Eğitimini nerede sürdüreceğiyle ilgili düşüncesi netleşmişti artık. Doğru veya yanlış, bir an önce karara varmak onu rahatlatmıştı.
- C) Acele işe şeytan karışır, sözünün doğruluğuna hiçbir zaman itimat etmeyip yapılacak olanı hemen yapiverirdi.
- D) Toplantıya yetişebilmesi için çok hızlı hareket etmesi ve vakit geçirmeden yola çıkması gerektiğini biliyordu.

9. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin kötü niyet ve eylemlerin, sahibine zarar verdiği durumlarda, küçük bir iyilik yapılmak istenirken büyük zararlar verildiğinde, bir şeyi bildiği hâlde bilmiyormuş gibi görünen kişileri anlatmak için deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) çizmeyi aşmak
- B) kaş yapayım derken göz çıkarmak
- C) renk vermemek
- D) kazdığı kuyuya düşmek

10. Kerem, Leyla, Merve, Nihat ve Osman adlı kişiler, A ve B filmlerine gitmiştir. Bu kişilerin gittikleri filmlerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Her bir kişi sadece bir filme gitmiştir.
- Üç kişi A filmine gitmiştir.
- Merve ve Nihat aynı filme gitmiştir.
- Leyla ve Osman’ın gittiği filmler farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle B filmine gitmiştir?

- A) Osman B) Merve C) Kerem D) Leyla

11.

- Topkapı Sarayı’nda bulunan bakır pişirme kapları oldukça büyüktür.
- Şüphe dolu gözlerle “Dostum, ne’n var; her şey yolunda mı?” diye sordu.
- III. Selim, İsmail Dede Efendi’nin bestelerini severek dinlemiştir.

Bu cümlelerde kesme işaretinin (') aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.
- B) Özel adlara getirilen durum eklerini ayırmak için kullanılır.
- C) Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.
- D) Seslerin söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır.

12. Yazar; zamanının çoğunu araştırmalar yaparak, düşünerek, fikir üreterek, bu fikirleri söyleşilerde topluma anlatarak geçirmişti. Küreselleşmeden göçe ve teknolojiye pek çok başlık altında, gençleri ve eğitimi genellemelere başvurmaksızın anlayıp anlatmaya çalışırken, değişen toplumsal yaşamın ancak buralara bakılarak kavranabileceğini hatırlatıyordu. Yaşadığı süre içinde el atmadığı mesele kalmamıştı. Nesli hızla tükenen bilgilerden olan ve bilgisini konuştururken çağını yorumlayan yazar, ömrünün son günlerinde bile, bir öğrenciyle arasındaki tek farkın yaşı olduğunu söyleyebiliyordu. Öğretirken öğrenen, öğrenirken öğreten yazar bu yolda sosyoloğunu hem kullandı hem de geliştirdi.

Bu metinde sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Sabırlı B) Çok yönlü
- C) Alçak gönüllü D) Paylaşımçı

13. Van Kalesi ve çevresi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca “nitelikli doğal koruma alanı” olarak tescillendi. Van Çevre ve Şehircilik Müdürü, Ocak 2011’den bu yana Bakanlık bünyesinde on dört kişiden oluşan uzman bir ekiple tabiat varlıklarının korunmasına yönelik çalışma yürüttüklerini söyledi.

Bu parçada büyük harflerin yazımıyla ilgili aşağıdaki kuralların hangisine örnek olabilecek bir kullanım yoktur?

- A) Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
B) Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam veya unvan sözleri büyük harfle başlar.
C) Saray, köşk, han, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.
D) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

14. Polisiye romanların bir numaralı ismi olan yazar, tüm eserlerinde okurlarını benzer bir sırrın peşinde koşturuyor ve her seferinde yanıltmayı başarıyor.

Bu cümlede sözü edilen yazarla ilgili,

I. Okurları, her eserinde beklenmedik bir durumla karşılaşır.

II. Polisiye roman alanında başarılıdır.

III. Yapıtlarının hepsinde bir gizem vardır.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

15.

- Ateş, düştüğü yeri yakar.
- Ayağını yorganına göre uzat.
- Güneş balçıkla sıvanmaz.
- Ağaç, yaprağıyla gürler.

Aşağıdakilerden hangisi, bu atasözlerindeki altı çizili sözcüklerin karşılıdığı anlamlardan biri değildir?

- A) Gerçekler B) Dert
C) Akraba D) Meslek

16.

- Daha az izle, daha fazla yap.
- Daha az kork, daha fazla dene.
- Daha az yargıla, daha fazla kabul et.

Aşağıdaki özdeyişlerden hangisi bu cümlelerin herhangi biriyle anlamca ilişkilendirilemez?

A) Elindekiyle yetinmeyen, elde edeceği ile de yetinmez.

B) Güllerin dikenini olduğundan yakınma, dikenlerin gülü olduğuna şükret.

C) Seni hayallerine ulaştıracak en önemli şey cesaretindir.

D) Hayata seyirci kalmaktansa çaba gösteren bir oyuncu ol.

17. Küresel Tohum Deposu, Norveç’te bulunuyor.

Burada, dünyanın her köşesinden toplanan 4,5 milyon bitki tohumunun her birinden beş yüz, toplamda 2,25 milyar örneğin depolanması hedefleniyor. İstenen çeşitliliğe ve sayıya ulaşıldıktan sonra depo kapılarının kapatılması, gerekli olmadıkça da depoya giriş ve çıkışların durdurulması planlanıyor. Bir sığınağı andıran bu depo, her biri yirmi yedi metre uzunluğunda, on metre genişliğinde ve altı metre yüksekliğinde üç ana bölümden oluşuyor. Yerin yüz yirmi metre altında bulunmasına rağmen deniz seviyesinin üstünde kalan depo, buzullar erise dahi, yükselen deniz sularının altında kalmayacak ve kutuplardan gelen soğuklardan faydalanacak şekilde özenle konumlandırılmış. Nem düzeyi düşük bir ortamda ve -18 derece sıcaklıkta korunan bitki tohumlarının, içinde bulundukları ortamda yıllarca bozulmadan kalacağı düşünülüyor.

Bu metinde “Küresel Tohum Deposu” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yapı özelliklerine
B) Taşıdığı öneme
C) Kuruluş amacına
D) Ortam koşullarına

18.

Yayıncı: Bir seçme şiirler kitabı yayımladınız. Bu kitabı oluştururken gözettığınız ilke neydi?

Şair: Öncelikle şunu belirtmek isterim ki şiirleri seçmemi yayıncı olarak siz istediniz, beni oyuna getirmeye çalışmayın.

Şiirleri, belirlediğiniz sayfa sayısına göre seçtim.

Aslında ben yaşayan bir şairin şiirlerinin böyle seçmelere maruz kalmasına karşıyım. Ha, madem istemediğim bir şeydi; neden bunu yaptım?

Herhâlde kıramadım sizi.

Bu metinde şair altı çizili ifadeyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

- A) Yaşayan bir şairin eserlerini yayımlamanın doğru olmadığını
- B) Seçme şiirler kitabı yayımlama fikrinin kendisinden çıkmadığını
- C) Şiirleri yayıncının belirlediği sayfa sayısına göre seçmenin yanlışlığını
- D) Şiirleri arasından seçme yaparak bir kitap yayımlamaktan pişmanlık duyduğunu

19. Birden çok yüklemli cümlelerde öznenin bütün yüklemlemlerle uyumlu olması gerekir. Aksi takdirde özne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu ortaya çıkar.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Herkes doğayı korumak için elinden geleni yapmalı, sorumluluktan kaçmamalıdır.
- B) Akşamları ben müzik dinlemeyi, kardeşim ise kitap okumayı tercih ediyordu.
- C) Memleketime bir an önce dönmek istiyorum çünkü çok özledim.
- D) Güneş her gün dünyamızı aydınlatıyor, sevinç ve mutluluk veriyordu

20. İnsanın, içini dökmek istediği zamanlar olur. Bir dost, bu anlara erişilmez bir değer katar ancak bazı şeyler bir dostta bile söylenmez ki! İşte böyle durumlarda insan -özellikle de içinin gizli kıvrımlarını görmeyi bilen usta bir yazarsa- masasının başına geçip kalem eline almadan edemez. Yazmak, insanın kendi kendisiyle alçak sesle konuşmasını gerektiren böyle zamanlarda büyük bir kurtarıcıdır. **Bu metinle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?**

- A) Bir kişinin başından geçen olaylar, yer ve zaman belirtilerek aktarılmıştır.
- B) Fikirler, kanıtlama amacı güdülmeden kişisel bir üslupla ifade edilmiştir.
- C) Gerçekleşmesi mümkün olmayan olaylar abartılarak anlatılmıştır.
- D) Okuyucuyu bir konuda ikna etmek amacıyla yazılmıştır.

JOKER SORU

21. Bir günü daha eskitip anılarımızın arasına gönderdik. Solmuş bir gül yaprağı gibi dökülüp gitti geçmişe. Onu da kurutup özenle koyduk bir kitabın arasına.

Bu parçada “solmuş bir gül yaprağı” sözüyle aşağıdakilerden hangisi kastedilmiştir?

- A) Anılar
- B) Gün
- C) Kitap
- D) Geçmiş

NOT: Her soru 5 puandır. Süre 40 dakikadır.

BAŞARILAR...

Zeki DOĞAN – www.sosyalciniz.net